

“Cansız” Kavramına İlişkin Metafor Oluşturmadaki Kriterlerin Belirlenmesi

Battal Barış Dinçer ^a, Mustafa Erdemir^b

^a MEB, Matematik Öğretmeni, Kastamonu/Türkiye,
bardincc@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0001-6300-1068>

^b Kastamonu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kastamonu/Türkiye,
merdemir@kastamonu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0854-7030>

Anahtar Kelimeler:

Metafor,
cansız kavramı,
6.7. ve 8. Sınıf

Makale Türü:

Araştırma

Öz

Çalışmanın amacı öğrencilerin “cansız” kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar ve metafor oluşturmadaki kriterleri (metaforu konuya bağlayan özelliklerin) belirlemektir. Öğrencilerden görüşme formu ile elde edilen veriler içerik analizi yapılarak 197 geçerli metafor elde edilmiştir. Metafor oluşturmada genel olarak yakın çevredeki cisimler, günlük kullanılan eşyalar ve soyut kavramlar kullanılmıştır. Metafor oluşturmada kaynak olarak sınıf içi ve dışında günlük kullandıkları eşyalar kullanılmıştır. “Cansız” kavramına yönelik oluşturulan metaforu konuya bağlayan özellik (kriter) olarak; hareket etmeme, ihtiyaç duyulan cimler, büyüyememe ve gelişememe, beslenememe, bozulabilme, kendi kendine şekil alamama, insan yapımı cisimler, düşünememe, zarar verme, kıymetli olma, sessiz olma veya konuşamama, solunum yapamama, dayanıklı olma, geniş alana sahip olma, aydınlatma, çalışmama, parçalanabilme, üreyememe ve yenilenebilme metaforu konuya bağlayan özellik olarak kullanılmıştır.